

Vi samlar LOKALT KAPITAL

*Hela Sverige
ska leva!*

En inspirationsskrift med konkreta exempel,
fakta och matnyttiga kontakter

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

LEA

Lokalekonomisk analys – LEA

När du vill beskriva din bygd med statistik,
vänd dig till SCB!

Mer information

www.scb.se, sök på "LEA".

Per-Olof Eklundh, perolof.eklundh@scb.se

SCB, Stockholm 08-506 940 00 **SCB**, Örebro 019-17 60 00

www.scb.se

Mer än pengar

Jag startade min verksamhet för ett år sedan. Trots att jag hade världens bästa affärsidé var finansieringen ett problem. Tills jag träffade ALMI. När de sa ja, sa också banken ja. Nu var hela finansieringen klar. Men det bästa var nog den kunskap och erfarenhet som ALMI hade om att starta ett nytt företag.

[Kompetent kapital: För nyföretagande, företagsutveckling och innovationer.]

ALMI
FÖRETAGSPARTNER

www.almi.se

Ordföranden har ordet

Runt om i vårt land arbetar människor tillsammans för sina bygders utveckling i byalag, kooperativ och intresseföreningar. Drygt 4 000 lokala utvecklingsgrupper med över 100 000 människor är direkt

engagerade i detta arbete. De bidrar i hög grad till att bygga vårt hållbara samhälle.

Med denna skriftserie vill vi uppmärksamma några av gruppernas viktiga insatser. Vi vill inspirera och sprida goda exempel bygder emellan, men också få makthavare att upptäcka den kapacitet och skaparkraft som finns i hela Sverige.

God läsning!

Karl-Erik Nilsson

Ordförande

Riksorganisationen

Hela Sverige ska leva

Innehåll

Inledning	4
Adolfsfors skola	5
Flyinge bygdebolag	6
Heligholm Utveckling AB	7
Virserums Köping AB	8
Vuollerimbygdens ekonomiska förening	9
Fler exempel	10
Kontakter	11

Skribent: Ulla Herlitz
Foto, omslag: Ulla Herlitz
Form: Ingse & Co AB/
Reybekiel Form AB
Redaktör: Karin Wenström
Ansvarig utgivare: Staffan Bond
Tryck: Alltryck Plus AB, Lysekil 2008

Riksorganisationen
Hela Sverige ska leva
Stortorget 7, 111 29 Stockholm
Tfn: 08-24 13 50, fax: 08-24 28 05
Hemsida: www.helasverige.se
E-post: info@helasverige.se

Skriften har tillkommit med ekonomiskt stöd från NUTEK, Sparbanksakademin, Glesbygdsverket, SmåKom, SCB, ALMI och Ekobanken.

Inledning

Många lokala utvecklingsgrupper har idéer om hur de vill utveckla sin bygd. Idéerna kan handla om allt från att behålla skolan och värna kulturlandskapet till att återställa hotellet mitt i byn. För att förverkliga visionerna krävs kapital.

Där det finns människor och företag finns det också pengar som skulle kunna ingå i ett lokalt kretslopp för att stimulera en hållbar utveckling. Lokal kapitalbildning innebär att man i ett avgränsat geografiskt område samlar kapital i någon form av lokal fond, ekonomisk förening eller aktiebolag för att investera i bygdens utveckling. Att bygga upp "lokala fonder" med privat och offentligt kapital är ett angeläget samhällsbyggnadsprojekt. Det är en ny och intressant företeelse som med rätt uppbackning kan bli ett värdefullt instrument.

Det lokala utvecklingsaktiebolaget Trångsviken AB i Jämtland är ett utmärkt exempel på vad som kan åstadkommas med lokal kapitalbildning. Trångsviksbolaget startade år 2000 för att skapa tillväxt och utveckling i bygden. Antalet företag ökade från 60 till 85 och antalet hushåll med 20 procent. Idag finns varken lediga bostäder eller lokaler i Trångsviken. I denna skrift får vi möta tio andra exempel på hur man samlat lokalt kapital för att finansiera lokal utveckling.

När föreningen tog över Adolfsfors skola

Under våren 2003 stod det klart att Eda kommun i Värmland hade för avsikt att lägga ned bygdeskolorna i Skällarbyn och Lässerud. Bland bygdens befolkning växte opinionen mot detta beslut och en målmedveten kamp tog fart.

Dags för mellanmål på förskoledagiset Kohagen.
FOTO: Daghemmet Kohagen

Adolfsfors skola inköptes för 300 000 kronor och byggdes både om och till under 2004 för att kunna ta emot cirka 80 barn. Det var inte gratis, bara renoveringen uppgick till 1,2 miljoner kronor.

– Projektet hade inte gått att genomföra utan sponsring och ideellt arbete från föräldrar och över trettio företag. Bara det ideella arbetet uppskattades till omkring 800 000 kronor. En av företagarna lånade dessutom ut 1,2 miljoner kronor, till lägsta tänkbara ränta, säger Erika.

Ett halvår efter skolstarten hösten 2004 fick föreningen frågan från kommunen om att bygga ut för en förskoleavdelning. Med hyreskontraktet som säkerhet lånade Westra Wermlands Sparbank ut 1,4 miljoner kronor till föreningen som genomförde bygget genom att anlita lokala entreprenörer. Nu används alltså åter Adolfsfors skola – vackert belägen vid sjön Hugn – från förskoledaghem till och med femte årskursen inklusive fritidshem. Skolan har egen gymnastiksal och nära till idrottsplats, Valfjällets Skicenter AB, elljusspår och skog. Friluftsliv och hälsa genomsyrar skolans verksamhet och man har gott samarbete med bygdens föreningar. Kölabygdens Uppväxtcenter ekonomisk förening äger, förvaltar och hyr ut lokalerna till kommunen som driver skolan.

Ett nytt sätt att samarbeta som gett ett gott resultat såväl kvalitativt som ekonomiskt! Bygden gav upp sina två mindre skolor och fick en med bättre stabilitet.

En stor majoritet av föräldrarna enades tidigt om att agera gemensamt med förslag på en ny skola. Den skulle ligga i en tidigare nedlagd skola i Adolfsfors, centralt i Kölabygden.

– Genom att fler stod enade i frågan kunde vi nå större genomslagskraft, berättar Erika Guldbbrandsson som är kassör i Kölabygdens Uppväxtcenter ekonomisk förening.

Även rent ekonomiskt menade föräldrarna att det fanns fördelar med att behålla en skola i bygden jämfört med att bussa barnen till centralorten. Man ifrågasatte kommunens beräkningar och gjorde egna kalkyler. Genom att slå ihop de båda bygdeskolorna kunde elevunderlaget bli stabilt och kostnaderna ligga på en försvarbar nivå.

Kommunen var dock inte villig att själv göra den investering som krävdes för att renovera och anpassa befintliga lokaler. Så bygden gjorde sig beredd att ta över ansvaret för fastigheten. I september 2003 bildades Intresseföreningen Kölabygdens skola som i januari 2004 ersattes av Kölabygdens Uppväxtcenter ekonomisk förening.

KONTAKTPERSON: Erika Guldbbrandsson

TELEFON: 070-664 45 16

HEMSIDA: www.kolabygden.se

Flyinge bygdebolag

– ett av landets första bygdebolag

– Redan 2005 beslöt föreningen att starta ett lokalt bygdebolag, berättar Gunnar Petersson, ordförande i föreningen Flyinge Utveckling, en allmännyttig politiskt obunden ideell förening som verkar för att "höja Flyingebygdens värde".

Syftet med bolaget skulle vara att stärka Flyingebygden och agera för bygdens utveckling. Affärsidén omfattade områden som lokala arbetstillfällen, hälsa, kultur, gemenskapshus och service. Aktieteckningen om poster på minst 1 000 kronor påbörjades under 2005 och i slutet av 2006 hade 43 intressenter tecknat sig. Då bestämde man sig för att bilda bolag och Flyinges oförtröttlige

vinstutdelningsbegränsning, ett så kallat (svb)-bolag, som regleras i enlighet med den nya aktiebolagslagen som trädde i kraft den 1 januari 2006. Det lokala och demokratiska inflytandet säkrades därmed. En annan fördel är att aktiebolaget genom sin konstruktion inte blir särskilt attraktivt för spekulation.

– Det ligger ett positivt värde i detta att alla aktieägare bor eller arbetar i bygden och att tjänster och investeringar genomförs lokalt. Dels för att det skapar ett förtroende och dels för att tjänster som bolaget erbjuder kan ha ett stort socialt innehåll, säger Gunnar.

Bygdebolaget ska fånga upp nya affärsidéer som kan utvecklas och avknoppas till privata aktörer inom bygden. På så sätt är bygdebolaget en motor för nyetableringar. Genom den lokala förankringen kommer invånarna att på olika sätt hjälpa bygdebolaget; anlita bolaget, rekommendera det, teckna

andelar och stödja det.

Allteftersom utvecklar bygdebolaget sin verksamhet. Nu har man ett samarbete med arbetsförmedlingen och flera personer är placerade i arbetsträning hos företag i Flyingebygden. Och när skattereduktion med 50 procent av kostnaderna för hushållsnära tjänster infördes tog man genast tag i möjligheterna. Flyinge Bygdegemenskapsaktiebolag (svb) erbjuder numera även hushållsnära tjänster. Vi fakturerar och betalar alla skatter och har försäkringar, berättar Gunnar.

KONTAKTPERSON: Gunnar Petersson

TELEFON: 046-522 20

HEMSIDA: www.flyinge.nu

eldsjäl Gunnar Petersson utsågs till bygdebolagets förste ordförande. Sedan dess har idén med bygdebolag också börjat sprida sig runt om i Sverige. Hans erfarenheter och råd finns nedtecknade i boken "Att starta bygdegemenskapsbolag" som kan beställas på föreningens hemsida.

Det finns en strävan att bolaget skall ha så många aktieägare som möjligt. Alla aktieägare har koppling till bygden och är också medlemmar i Flyinge Utveckling. Fördelen är att man på så sätt kan skapa en särskild gemenskap inom den bygd man verkar i. För att behålla inflytandet över bolaget har Flyinge Utveckling röstmajoriteten och äger samtliga A-aktier. Bolaget är ett aktiebolag med särskild

Hampus Knutsson
i arbete med hushållsnära tjänster.
FOTO: Gunnar Petersson

Heligholm Utveckling AB

på Storsudret stöder det lokala näringslivet

Storsudret utgörs av de fem sydligaste socknarna på Gotland.

Det bor cirka 1 000 fastboende i området och lika många sommargotlänningar. Företagen finns huvudsakligen inom områdena jordbruk, turism, snickeri och stenhantling.

Heligholm Utveckling AB bildades 2002 och är ett av de första aktiebolagen i landet med begränsad vinstutdelning. Bolaget har idag 332 aktieägare, ett aktiekapital på 1,7 miljoner kronor och en vinstutdelning på högst 7 procent. Enligt bolagsordningen skall bolaget hyra eller förvärva fast egendom eller aktier i syfte att medverka till utvecklingen av näringslivet på Storsudret.

En av ledamöterna i styrelsen för Heligholm Utveckling AB är Stig Hansson, en lokal företagare som också är aktiv i byarörelsen. Han framhåller det positiva med att också sommargotlänningarna engagerar sig i bygden.

– De är viktiga för de har både kontakter och kapital som är värdefulla för att få affärsmässighet på den lokala utvecklingen, säger Stig.

Bolagets första större åtagande var att utveckla Vamlingbo prästgård till ett centrum för konst och naturupplevelse. Vamlingbo prästgård är byggd på 1700-talet och består av ett stort vackert gotlandshus i kalksten med fristående flyglar omgivna av en stor park. Det ägs sedan 2003 av Heligholm Utveckling AB. Tanken med inköpet var att skapa ytterligare en attraktion av god kvalitet på Gotland och långsiktigt skapa nya och bestående arbetstillfällen på Storsudret.

En idé som fungerat då prästgården under sommaren haft närmare 30 000 besökare.

Under aktiebolagsstämman – som givetvis hölls i Vamlingbo prästgård – med ett 50-tal medlemmar närvarande redovisades en omsättning på 1,5 miljoner kronor och en förlust på knappt 5 000 kronor. Aktieägarna tyckte det var ett enastående resultat med tanke på de mycket omfattande investeringar som skett vid prästgården. Totalt har runt 15 miljoner kronor investerats i fastigheten. Dessutom har bolaget blivit 51-procentig delägare i före detta Björklunda pensionat. Allt detta hade inte varit möjligt utan alla de bidrag som bolaget erhållit från olika håll. Heligholm Utveckling AB utvecklar sin verksamhet vidare och har bland annat inlett ett samarbete med stenfabriken i Burgsvik. Stig ser den valda aktiebolagsmodellen som ett mycket framgångsrikt instrument i det lokala utvecklingsarbetet och berättar att den redan har ”kopierats” av andra och att man gärna delar med sig av sina kunskaper och erfarenheter.

KONTAKTPERSON: Stig Hansson

TELEFON: 070-601 60 70

HEMSIDA: www.vamlingboprastgard.se

www.storsudret.com

Delar av Vamlingbo prästgård med kyrkan i bakgrunden. FOTO: Per Tellström

Virserums köping

– kontinentalt mitt i Småland

– Vi hade ett val i Virserum, att avvecklas eller utvecklas. Vi valde att utveckla, berättar Carl Samuelson som efter många år utomlands flyttat tillbaka till uppväxtorten Virserum och engagerat sig i näringslivets och ortens utveckling.

FOTO: Kjell Israelsson

Det pågår ett omfattande lokalt arbete för att återskapa den forna känslan och betydelsen av Virserums köping. Carl Samuelsson beskriver centrumets förändring med gator som byggs om, torg som renoveras och fasader som putsas, för här ska det skapas en vital och välbesökt handelsplats – en köping. Förutom de 2 500 invånarna i Virserum finns det inom en radie av två timmars resa en och en halv miljon presumtiva besökare. Redan har en engelskinspirerad pub "The River" öppnats. Svensk Fastighetsförmedling har etablerat ett kontor eftersom man ser Virserum som ett tillväxtområde. Butiken "Dackekött" utvidgar inom kort sitt sortiment och öppnar en mindre saluhall med närproducerat kött, charkuterier, fågel, vilt, gårdsproducerade ostar, färsk fisk och skaldjur. Det är maten som ska utgöra kärnan i verksamheten och attraktiviteten, i kombination med det redan blomstrande kulturlivet runt konsthallen, möbelmuseet och de årliga musikdagarna.

För att förverkliga planerna har man bildat två aktiebolag, nämligen Virserums Köping AB och Virserum Invest AB. Virserums Samhällsförening äger Virserums Köping AB som har ett stort kontaktnät av samarbetspartner och lokala och regionala aktörer med den lokala sparbanken som huvudsponsor. Detta bolag har till uppgift att marknadsföra orten – att sätta Virserum på kartan som en plats för kulturella och

kulinariska upplevelser och med Storgatan/Kyrkogatan som den centrala handelsplatsen.

Carl är initiativtagare och tillika ordförande i riskkapitalbolaget som ska ge nyetablerade och expanderande företag tillgång till riskkapital. Det underlättar nysatsningar och ökar förankringen i bygden. Virserum Invest AB har nyligen genomfört en nyemission. Närmare sextio företag och privatpersoner har tecknat aktieposter på 10 000 kronor och uppåt och bolaget har cirka 1,7 miljoner kronor i eget kapital.

– Bolagets första investering var förvärvet av en fastighet i centrala Virserum, berättar Carl. Efter renoveringen skall fastigheten fungera som företagshotell, och två hyresgäster har redan flyttat in.

Dessutom kan företag i Virserum få hjälp med etableringsstöd av Hulfsfreds kommun och ALMI, lån via Virserums Sparbank alternativt Handelsbanken i Virserum och kreditgarantier för banklån genom Norra Smålands Kreditgarantiförening.

Virserumsbornas engagemang bidrar till den lokala utvecklingen med både kapital och ideellt arbete genom de två aktiebolagen. För första gången på trettio år är nu inflyttningen större än utflyttningen!

KONTAKTPERSON: Carl Samuelson

TELEFON: 0495-30 000

HEMSIDA: www.virserum.se

Vuollerimborna tog över när militären försvann

– Vuollerimbygdens ekonomiska förening är engagerad i det mesta, säger Alf Amundsson när han beskriver det lokala utvecklingsarbetet i bygden.

Föreningen är till för människor i Vuollerim med närliggande byar och vill mobilisera alla goda krafter för att kunna behålla samhällsservice, arbetstillfällen och framtidstro. Till exempel hade byborna studiecirklar och där diskuterades många olika projektidéer, berättar Alf Amundsson.

Han berättar vidare om hur trist det var i samhället tidigare och minns när sport- och järnaffären skulle läggas ner och affärsfastigheten rivs. Det var för tråkigt och man spånade om man kunde göra något. Sagt och gjort, tre privatpersoner köpte fastigheten och öppnade byggvaruhuset Ångsågen istället. Det var sju år sedan och Alf var en av initiativtagarna. Idag kan Vuollerimborna sköta sina postärenden där och byggvaruhuset hjälper kyrkan med telegramförmedling. Där finns också väv-verksamhet och kansli lokaler för Norrbottens Bygderåd. Byggvaruhuset har blivit som ett nav i samhället.

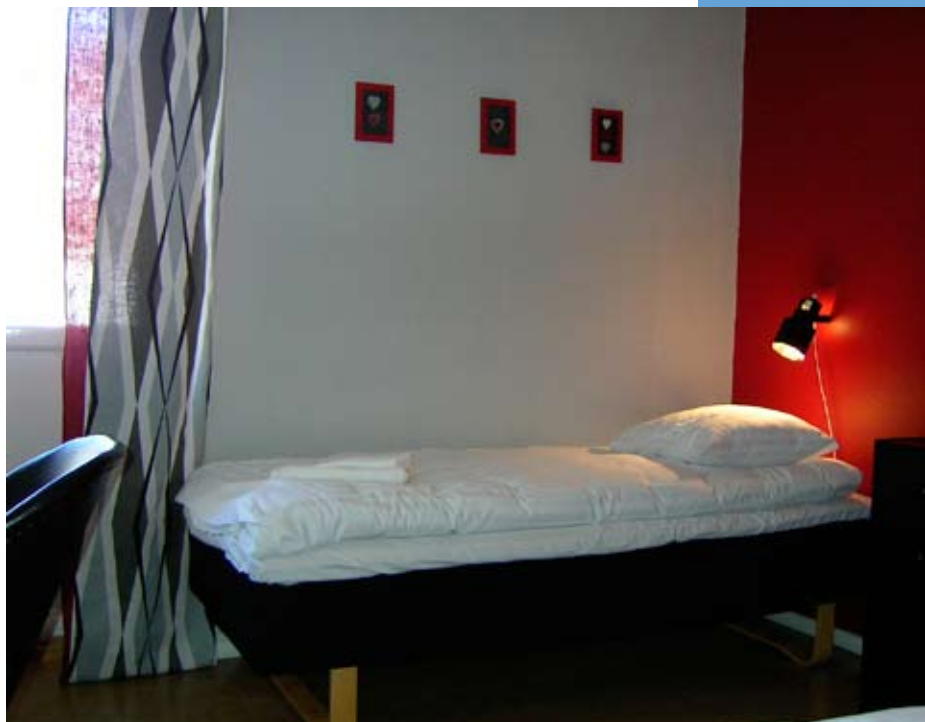
Och det gamla 50-talshotellet mitt i centrala Vuollerim stod tomt och övergivet sedan F 21 lämnat bygden.

– Slutligen kom det ut till försäljning och då började vi spåna igen, att det borde allt stanna kvar i samhället. Hotellet hade då drivits i privat regi fram till 1970-talet då militären tog över fastigheten, säger Alf.

Man kallade till möte, och resultatet blev att det bildades ett aktiebolag för att köpa hotellet. Ett hundratal privatpersoner i bygden, flera ideella föreningar, organisationer och företag gjorde det möjligt genom att bli delägare i bygdebolaget Visioner i Vuollerimbygden AB, VIVA. Tanken var att få in hela köpesumman på 330 000 kronor som Fortifikationsförvaltningen begärt genom att sälja aktier, men intresset var mycket stort och ett hundratal delägare satsade över 700 000 kronor. Ett övergivet hotell och gästgiveri kräver ombyggnationer, brandsäkerhet måste åtgärdas med mera och det kostar en hel del, så det var

inga problem. Det var hösten 2006 och många bybor har sedan dess på olika sätt engagerat sig och bidragit till färdigställandet av Hotel Vuollerim och Gästgiveriet. En del har ”adopterat” ett eget rum som de renoverat och inrett själva. Med små medel och stor kreativitet har de skapat unika och personliga rum. Rummen har fått poetiska namn från byarna kring Vuollerim, så som ”Polarnatt i Porsi” och ”Morgon i Messaure”.

Bygdebolaget VIVA ska verka för positiv utveckling av Vuollerimbygden genom projekt och andra insatser som kan leda till ökad inflyttning och sysselsättning. VIVA ska även arbeta för att höja bygdens marknadsvärde, vidareutveckla infrastrukturen, och bidra till att göra Vuollerimbygden till en ännu trevligare och intressantare plats att leva och verka på.

Ett av de personliga rummen i Hotell Vuollerim. Detta heter Kristallklart i Padjerim. FOTO: Hotell Vuollerim

KONTAKTPERSON: Alf Amundsson
TELEFON: 0976-100 07
HEMSIDA: www.vuollerim.se/vaxthuset
KONTAKTPERSON: Eva-Lena Skalstad,
Hotell Vuollerim
TELEFON: 0976-106 60
www.gastgiveriet.se

Fler exempel

Hannäs Utvecklingsgrupp

vill främja den lokala utvecklingen, underlätta för folk att bo kvar, men även öka inflyttningen till bygden. Hittills har föreningen bland annat ordnat friskola, dagis och pensionärlägenheter. Planerna på att bygga ett nytt seniorboende slutade med att man köpte ett stort hus i grannkommunen och flyttade det till Hannäs. Ideella krafter tog hand om planering, administration och underhåll av de åtta lägenheterna. Finansieringen genomfördes med ett lån i Ekobanken Medlemsbank. Det finns också en Sockenförening vars tillgångar utgörs av arv, gåvor och "minnesgåvor". Hannäsborna uppmanas att tänka på Sockenföreningen i sitt testamente. Hittills har 100 000 kronor samlats in.

KONTAKTPERSON: Jan Brolin

TELEFON: 011-13 23 85 eller 0120-400 47

HEMSIDA: www.hannaes.se

Bygdebolaget Tiveds Utvecklings AB

(TUVÅ) har en vision om ett Tivedstorp – omfattande 23 vackra traditionella byggnader och 30 ha åker, äng och skog – som en motor för bygdens utveckling och en attraktiv besöksplats för turister. Bygdebolaget skulle bli ett bolag som invånarna i bygden ägde tillsammans och kunde påverka utvecklingen av. Under våren 2007 inbjöds allmänheten att köpa aktier för att höja aktiekapitalet från 600 000 kronor, som de ursprungliga initiativtagarna satsat, till 1 200 000 kronor. Aktierna kostade 100 kronor stycket och det visade sig att tillräckligt många ville vara med och satsa för att nödvändiga reparationer kunde genomföras och driften komma igång.

KONTAKTPERSON: Elin Hellbeck

TELEFON: 0584-47 20 90

HEMSIDA: www.tivedstorp.se

Trönöbygden Ekonomisk Förening

har finansierat sin "Bystuga" genom ett lån hos JAK Medlemsbank. Genom ett så kallat bygdekonto kan lokala utvecklingsprojekt låna pengar räntefritt på banken. Bygdekotot fungerar så att föreningar, företag och enskilda personer sparar i banken på personliga konton utan ränta och JAK lämnar krediter motsvarande det sammanlagda sparbeloppet. Nu finns 19 stödspare och 1 135 201 kronor på bygdekotot sedan Söderhamns kommun också börjar stödspara på Trönös bygdekonto. På föreningens hemsida kan

man följa ställningen på kontot. Förutom köpet av Bystugan, har föreningen kunnat stödja tillverkning av lokala produkter. Nyligen har föreningen även köpt in butiksfastigheten i Trönö.

KONTAKTPERSON: Bo Lundstein

TELEFON: 0270-42 77 62

HEMSIDA: www.tronobygden.se

Vitvattnets utvecklings AB

Redan i slutet på 1980-talet när Vitvattnets utvecklingsgrupp började engagera sig kom man fram till att det behövdes hyresbostäder i byn. Sagt och gjort, man startade ett aktiebolag för att bygga och förvalta hyreslägenheter. Samlade ihop det nödvändiga aktiekapitalet bland byborna och kontaktade Handelsbankens kontor i Bjurholm och SPAB för att låna resten. När aktiekapitalet för ett tag sedan höjdes till 100 000 kronor gjordes en nyemission och det gick bra det också. Ekonomiskt går det runt, men någon utdelning på aktierna har man aldrig gett.

KONTAKTPERSON: Östen Lindberg

TELEFON: 0932-420 31

HEMSIDA: www.vitvattnet.se

Ulrika Bygdefonds Stiftelse

började sin verksamhet 2004 med syfte att främja utveckling i Ulrika före detta socken. Grundkapitalet utgörs av två donationer om 50 000 kronor vardera, men stiftelsen välkomnar gåvor av olika slag. Enligt stiftelseförordningen är det avkastningen av kapitalet som tillförs stiftelsen som skall delas ut. I den lokala butiken finns en pärm med information om stiftelsen. Också butiken Ulrika Butik & Café ekonomisk förening är en gemensam angelägenhet i bygden. Föreningen har 115 medlemmar och just nu söker man kapital för att genomföra en renovering och säljer därför andelar för 500 kronor stycket. Snart är man framme vid målet på 300 000 kronor.

KONTAKTPERSONER:

Ulrika Bygdefonds Stiftelse:

Bertil Andersson

TELEFON: 0142-911 30 eller 070-603 78 82

Ulrika Butik & Café ekonomisk förening:

Arne Svensson

TELEFON: 013-33 04 89

HEMSIDA: www.ulrikainfo.se

www.ulrikabutiken.se

www.ulrikaforetagarna.se

Matnyttiga kontakter

Hela Sverige ska leva

På hemsidan finns kontaktuppgifter till ditt närmaste länsbygderåd.

ADRESS: Stortorget 7, III 29 Stockholm

TFN: 08-24 13 50

E-POST: info@helasverige.se

HEMSIDA: www.helasverige.se

Bidrag och stöd

Information finns på EU:s hemsida www.eukomm.se men även till exempel hos länsstyrelsen/regionala samverkansorgan, på www.jordbruksverket.se samt www.nutek.se

Lån

Sveriges två medlemsägda banker Ekobanken Medlemsbank och JAK Medlemsbank har stort engagemang inom området lokal utveckling.

Ekobanken medlemsbank

TFN: 08-551 714 70

E-POST: info@ekobanken.se

HEMSIDA: www.ekobanken.se

JAK Medlemsbank

TFN: 0500-46 45 00

E-POST: jak@jak.se

HEMSIDA: www.jak.se

ALMI

är bland annat långivare och har regionala kontor i hela landet. Mer information hos de regionala ALMI-bolagen samt på hemsidan www.almi.se

Lokala sparbanker och affärsbanker

lånar också ut pengar. På SparbanksAkademiens

hemsida www.sparbanksakademin.se finns länkar till landets 75 lokala sparbanker.

Kreditgarantier

Med hjälp av en kreditgaranti kan föreningen/företaget lättare få lån i bank. Information om din närmaste kreditgarantiförening finns på hemsidan.

E-POST: info@kreditgaranti.se

HEMSIDA: www.kgf.se

Andra aktörer

Organisationer som kan ge råd och tips om lokal utveckling är t.ex. regionala Coompanion-kontor, se hemsidan www.coompanion.se, och Hushållningssällskapens kontor, se hemsidan www.hushallningssallskapet.se. Frågor om lokal kapitalförsörjning diskuteras på de årliga så kallade Lokalekonomidagarna. För vidare information se hemsidan www.lokalekonomi.se

Litteratur

Skapa fonder för lokal utveckling – eller spararens guide till en bättre värld (2005), Lokalekonomiprojektet (finns att ladda ner på hemsidan www.lokalekonomi.se under fliken Fondpiloten).

Lokal ekonomi för hållbar tillväxt (2006), red: Berith Wikström och Ulla Herlitz, NUTEK B 2006:1.

Ekonomi på plats (2006), Lars Ingelstam, Linköpings Universitet.

Ekonomi till tusen i Trönö – att sätta värde på lokal utveckling (2007), Ulla Herlitz, Hela Sverige ska leva.

Trångsviken – ingenting är tur (2007), red: Karin Johansson, Gunno Rask och Ingrid Hansson. www.fristil.com

Ekobanken
ekologiskt - socialt - kulturellt

Ger pengar mer värde

Pengar som placeras i Ekobanken skapar ekologiska, sociala och kulturella mervärden i den lokala ekonomin.

www.ekobanken.se

Skrifter i samma serie:

Vi arrangerar kooperativ äldreomsorg, 2006

Vi driver byskolor, 2006

Vi bevarar och brukar kulturlandskap, 2006

Vi ökar vår beredskap inför kriser, 2006

Vi skapar hållbara bygder, 2006

Vi stöder småföretagande, 2006

Vi förvaltar våra naturresurser, 2006

Vi ordnar boende, 2006

Vi behöver samlingslokalerna, 2006

Vi arbetar med integration, 2006

Vi samverkar i kommunbygderåd, 2006

Vi arbetar med lokala utvecklingsplaner, 2006

Vi fördjupar demokratin, 2006

Vi ordnar bredband, 2007

Vi samlar lokalt kapital, 2008

**Hela Sverige
ska leva**

Vi stödjer lokal utveckling och synliggör landsbygdens värden. Vi ser till helheten lokalt, över alla sektors- och partigränser. Mer än 4 000 utvecklingsgrupper, 24 länsbygderåd och 40 organisationer är engagerade. 100 000 människor satsar varje år över fem miljoner ideella timmar för den egna bygdens bästa. En växande folkrörelse som ger företagsamma och hållbara bygder över hela Sverige!